

Finansdepartementet

Betänkande Belägg för broms? Åtgärder för starkare incitament till lägre kommunalskattesatser (SOU 2026:20)

Pensionsmyndigheten lämnar nedanstående synpunkter i förhållande till förslagets utformning utifrån vissa aspekter.

Pensionsmyndighetens informationsuppdrag och skattesystemet

Av 2 § förordningen (2009:1173) med instruktion för Pensionsmyndigheten samt av Pensionsmyndighetens regleringsbrev för 2026 gällande återrapporteringskrav framgår att myndigheten har ett informationsuppdrag. Uppdraget innebär bland annat att myndigheten ska ge pensionsspararna möjlighet att förstå, förutse och kunna påverka hela sin pension. Förutsägbarheten och konsekvenserna för den enskilde blir allt svårare att överblicka. Det finns för närvarande ett grundavdrag, ett förhöjt grundavdrag, en skattereduktion för förvärvsinkomster, en skattereduktion för sjukersättning och aktivitetsersättning samt en skattereduktion för arbetsinkomster (jobbskatteavdrag). I fråga om förståelse för och tillämpning av pensionssystemet, där lagstiftningen på skatteområdet är en del, anser Pensionsmyndigheten att mer lättbegripliga regler vore att föredra. Pensionssystemet liksom skattesystemet är i dagsläget komplicerat och svårt att förstå. Mer komplicerade regler för inkomstskatt innebär ytterligare utmaningar i förhållande till pensionssparare och pensionärer samt för informationsuppdraget. Det är också vanligt förekommande att Pensionsmyndigheten i våra kontakter med pensionärer och pensionssparare behöver besvara frågor om beskattning. De nu föreslagna reglerna leder till en ökad komplexitet rörande skattesystemet för pensionssparare och pensionärer.

8.1.2 Jobbskatteavdraget och skattereduktionen för sjuk- och aktivitetsersättning ska inte påverkas av valet av kommunala skattesatser (sid. 238 f.), och 9.1.1 Åtgärder för att stärka de ekonomiska incitamenten till lägre kommunala skattesatser

Enligt förslaget i avsnitt (8.1.2) ska kommunalskatt för år 2026 i hemortskommunen användas för individen till beräkning av jobbskatteavdraget och

Datum: 2026-05-05
Dok.bet PID292465
Version 1.0
Dnr/Ref. VER 2026–106

skattereduktion för sjuk- och aktivitetsersättning, även om kommunalskatten senare skulle ha ändrats. För beskattningsbar förvärvsinkomst används dock kommunalskatten för aktuellt år. Det innebär att olika kommunalskatter kommer att användas för olika beräkningar. Det leder till mer komplicerade regler än nuvarande regler. Om två individer har samma kommunalskatt aktuellt år, men olika kommunalskatter 2026, så kommer jobbskatteavdraget bli olika stort och därmed inkomstskatten olika. Samma sak gäller för skattereduktion för sjuk- och aktivitetsersättning. Det gäller till exempel om båda individer har 33 procent i kommunalskatt aktuellt år, men den ene hade 32 procent i kommunalskatt 2026 och den andre hade 34 procent 2026. Om en individ flyttar till en annan kommun kan inkomstskatten bli olika även om båda kommunerna har samma kommunalskatt aktuellt år. Det kan upplevas som orättvist och svårt för en individ att förstå dessa regler. Med tiden kan skillnaden mellan kommunalskatten aktuellt år och kommunalskatten år 2026 öka. I betänkandet beskrivs ovanstående förhållande på sidorna 286–287 (avsnitt 9.1.1). Vi bedömer att nuvarande regler i detta avseende är bättre och enklare att förstå än föreslagna regler. Ett alternativ, som också återfinns i betänkandet, vore att utgå från en fast kommunalskatt eller en genomsnittlig kommunalskatt som är densamma för alla individer vid beräkning av jobbskatteavdrag och skattereduktion för sjuk- och aktivitetsersättning.

Detta yttrande har beslutats av generaldirektör Anna Pettersson Westerberg efter föredragning av analytiker Stefan Granbom. I beredningen av ärendet har jurist Mårten Rye-Danjelsen deltagit. I den slutliga handläggningen har även chefen för analysavdelningen Kristian Seth och chefen för juridikavdelningen Eva Nilsson deltagit.

Anna Pettersson Westerberg

Stefan Granbom